

Aktualne dane o sytuacji DAB+ w Europie

Skrót raportu „EXECUTIVE SUMMARY: WorldDAB Global Update” z 29 lipca 2016 roku.

Opis ogólny stanu w Europie

DAB+ kontynuuje swój dynamiczny rozwój w Europie – rozbudowane ogólnokrajowe serwisy działają w Wielkiej Brytanii, Norwegii, Szwajcarii, Danii, Niemczech, Holandii i Włoszech.

- Norwegia podjęła decyzję o wyłączeniu emisji analogowej w 2017 roku;
- Szwajcaria ogłosiła, że termin wyłączenia emisji FM nastąpi w latach 2020 – 2024;
- W Niemczech, z inicjatywy Ministerstwa Transportu i Infrastruktury Cyfrowej (BMVI), powstała specjalna Rada Zarządzająca, sterująca procesem przechodzenia z „analogu do cyfry”. W skład Rady wchodzi przedstawiciele rządu, regulatorów odpowiedzialnych za media, nadawców publicznych i komercyjnych oraz przedstawiciele producentów odbiorników radiowych i samochodów;
- W Wielkiej Brytanii uruchomiono program pokrycia kraju sygnałem DAB+ w skali ogólnokrajowej oraz lokalnej, przyznano koncesję na drugi ogólnokrajowy multipleks, w którym od marca bieżącego roku pojawiło się 18 nowych programów;
- W Danii opracowano przejrzystą „mapę drogową” dla radia cyfrowego zawierającą plan konwersji do 1 października 2017 roku, uruchomienia nowego ogólnokrajowego multipleksu w przyszłym roku, przyjęto także termin wyłączenia emisji analogowych po osiągnięciu progu 50 proc. słuchalności na platformach cyfrowych;
- W Holandii, po uruchomieniu programów ogólnokrajowych we wrześniu 2013 roku, w kolejnych latach pojawiły się nowe cyfrowe programy regionalne;
- We Włoszech pokrycie programami ogólnokrajowymi powiększono o regiony leżące na południu Włoch, w Sycylii i na Sycylii. AGCOM (regulator włoski ds. mediów) opowiedział się za dalszym rozwijaniem lokalnej radiofonii DAB+, aktualne plany dotyczą pokrycia 43 proc. populacji;
- We Francji, po uruchomieniu w 2014 roku emisji DAB+ w Paryżu, Nicei i Marsylii, w grudniu 2015 r. francuski regulator CSA opublikował proponowany harmonogram wprowadzania i rozwoju usług cyfrowych w całym kraju. Zgodnie z harmonogramem 7 czerwca 2016 r. ogłoszono zaproszenie do składania aplikacji dla rejonu Lille, Lyonu i Strasburga. Trwają też testy emisji cyfrowej we wschodniej części Paryża, na obszarze, w którym odbiór analogowego radia FM jest niskiej jakości. Do testów wykorzystuje się programy oferowane przez Radio France;
- W Belgii w maju 2015 r. uruchomiono pierwszy komercyjny multipleks DAB+ we Flandrii, rząd flamandzki potwierdził swoje zaangażowanie w DAB+ (deklarowana chęć przejścia na emisję cyfrową). Rząd Walonii zadeklarował chęć częściowego pokrycia kosztów inwestycji w rozwój radia cyfrowego;
- W Polsce Polskie Radio powiększyło pokrycie ludnościowe programami DAB+ do 56 proc.;
- W Austrii w maju 2015 roku ruszyła próbna emisja DAB+, w multipleksie pojawiło się 15 programów

słyszanych w Wiedniu i okolicach (tzw. Wielki Wiedeń), w roku 2017 ma być ogłoszony przetarg na ogólnokrajowy multipleks DAB+;

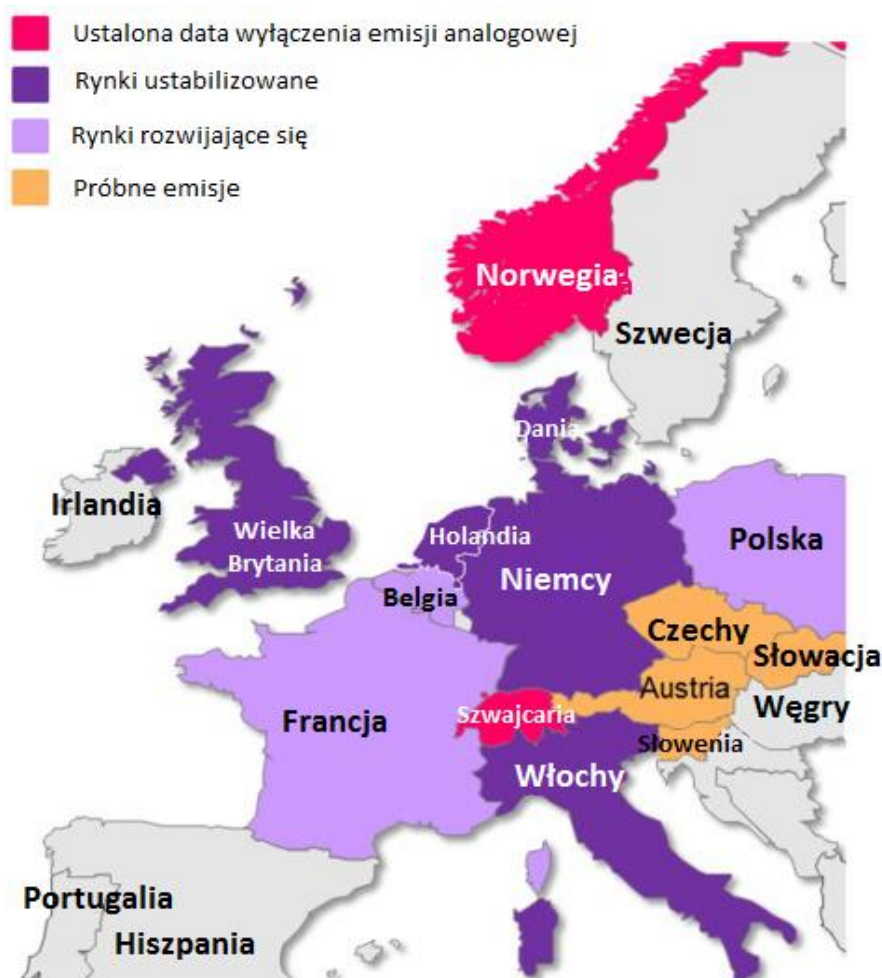
- W Rumunii miejscowy regulator ogłosił w 2015 roku publiczne konsultacje alokacji multipleksów DAB+ nadawanych w T-DAB;

- Na Słowacji w grudniu 2015 r. w Bratysławie uruchomiono próbną emisję DAB+ z czterema programami publicznego nadawcy, kolejna próba wystartowała w lipcu 2016 r. w Lewicach. W czerwcu 2016 r. rozszerzono koncesje na próby w Bratysławie oraz udzielono koncesji na dodatkowe próby DAB+ w Koszycach, Bańskiej Bystrzycy, Lewicach i Nitrze;

- W Słowenii pojawiła się (2015) pierwsza koncesja na pierwszy regularny ogólnokrajowy multipleks DAB+ udzielona przez regulatora publicznemu nadawcy;

- W Turcji uruchomiono w 2015 roku w Stambule i Ankarze próbną emisję pięć stacji (w konfiguracji simulcastu).

W Europie narasta paneuropejskie poparcie dla rozwoju cyfrowej radiofonii. Europejska Unia Nadawców (EBU) wezwała do przyjęcia standardu DAB+ w całej Europie i wyposażania wszystkich nowych odbiorników radiowych w tunery cyfrowe. Jednocześnie rządy państw europejskich zamierzają ściślej współpracować w celu utworzenia wspólnego stanowiska odnośnie przyszłości radia cyfrowego.

Radio cyfrowe w Europie, stan na koniec 2015 roku

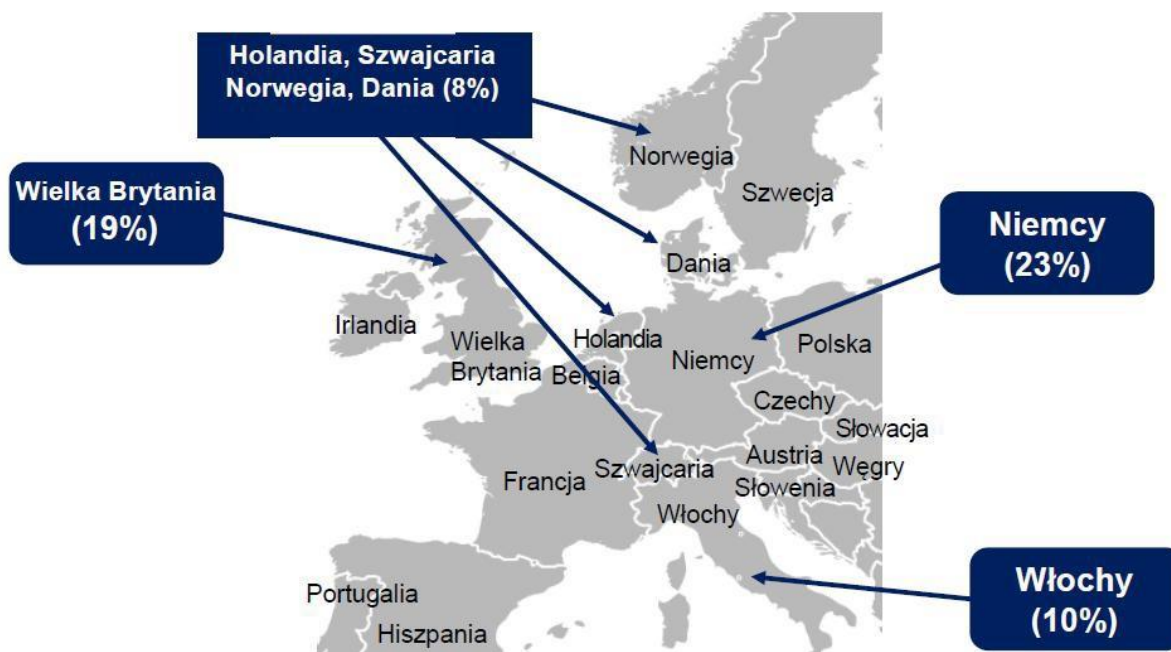
Wyłączenie emisji analogowej/przechodzenie na standard cyfrowy

Na kilku europejskich rynkach rozważa się długoterminowe plany dalszego rozwoju radiofonii naziemnej, w tym potencjalne scenariusze wyłączenia emisji analogowej. Norwegia jest pierwszym krajem, który potwierdził termin takiego wyłączenia – rok 2017, Szwajcaria planuje podjęcie takich działań w latach 2020-2024.

Organizacja WorldDAB powołała specjalną grupę roboczą zajmującą się problemami wyłączenia emisji analogowej i uruchamiania platform cyfrowych, koordynowaniem prowadzonych działań oraz rozpowszechnianiem najlepszych rozwiązań. W spotkaniach tej grupy (Digital Switchover Group) biorą udział przedstawiciele Czech, Danii, Niemiec, Holandii, Norwegii, Polski, Szwecji, Szwajcarii i Wielkiej Brytanii.

Odbiorniki samochodowe

Dzięki staraniom WorldDAB wielu producentów samochodów zostało przekonanych do instalowania odbiorników cyfrowych w autach w ramach standardowego wyposażenia. W Wielkiej Brytanii 77 proc., w Szwajcarii 65 proc. a w Norwegii 63 proc. nowych aut ma już odbiorniki DAB/DAB+. W Europie, w krajach objętych emisją cyfrową średnio 60 proc. nowych aut jest wyposażonych w taki odbiornik.

Sprzedaż nowych samochodów na terenach pokrytych emisją DAB/DAB+

Źródło: ACEA

Marketing i specyfikacje techniczne odbiorników

Proces przechodzenia na emisję cyfrową oraz inicjatywy dotyczące odbiorników samochodowych są wspierane poprzez bliższą współpracę pomiędzy nadawcami i przemysłem.

W Europie powstała nieformalna grupa zachęcająca do dzielenia się dobrymi i sprawdzonymi rozwiązaniami w procesach kształtowania marki i promocji. Cyfrowe radio walczy z coraz bardziej dominującymi i globalnymi graczami takimi jak Apple czy Google. Celem prac jest propagowanie inicjatyw umacniających pozycję DAB jako standardu międzynarodowego. Jest to ważne w przypadku przemysłu samochodowego oraz smartfonów.

Inna grupa usiłuje tworzyć spójne specyfikacje odbiorników DAB w różnych krajach. Działania tego typu wyraźnie widać w Wielkiej Brytanii i Niemczech. Specyfikacje dają możliwości wykorzystania sprawdzonych schematów, takich jak stosowany w Wielkiej Brytanii „Digital Tick” (znakowanie cyfrowe) oznaczające, że odbiornik jest „przygotowany na przyszłość”. Oznacza to zapewnienie poprawnego wyświetlania pełnego zakresu znaków opartych na alfabecie łacińskim i poprawną pracę na częstotliwości wykorzystywanej przez cyfrowe radio w Europie.

Rynki ustabilizowane

Norwegia (populacja: 5,1 mln)

Aktualna sytuacja:

- wyłączenie emisji analogowych ustalone na 2017 rok;
- pokrycie sygnałem DAB+ równe 99,5 proc., pokrycie dróg pierwszej klasy 97 proc.;
- gwałtowny wzrost sprzedaży odbiorników po uruchomieniu nowej, wyłącznie cyfrowej stacji P1+ we wrześniu 2013 roku;
- w grupie dwudziestu najczęściej sprzedawanych modeli aut wszystkie mają odbiornik DAB+ jako wyposażenie standardowe lub opcję, 63 proc. nowych aut sprzedawanych w Norwegii ma odbiornik DAB;
- 26 proc. wszystkich samochodów w Norwegii ma odbiornik DAB+;
- słuchalność audycji cyfrowych: w IV kwartale 2015 roku 57 proc. słuchaczy korzystało z platform cyfrowych;
- odbiorniki cyfrowe: obecnie 60 proc. norweskich gospodarstw domowych ma jeden lub więcej odbiorników DAB+;
- odbiór w tunelach: drogowcy twierdzą, że wszystkie ważne tunele będą doświetlone sygnałem DAB do końca 2017 roku;
- stacje lokalne – większość stacji lokalnych (poza obszarami miejskimi) może w dalszym ciągu nadawać na FM do 5 lat po roku 2017. 23 stacje lokalne nie dostaną koncesji FM po roku 2017, 22 z nich nadaje obecnie również w standardzie DAB. Rozpatrywana jest forma pomocy rządowej na tworzenie infrastruktury DAB+.

Kryteria wyłączenia „analogu”:

Wyłączenie emisji analogowej jest zaplanowane na rok 2017, po spełnieniu następujących warunków:

1. Do końca 2015 roku pokrycie przez sieci radiofonii publicznej ma dojść do 99,5 proc. kraju. Ogólnokrajowa sieć nr 1 nadawców komercyjnych musi docierać do 90 proc. populacji;
2. Przed końcem 2015 roku 50 proc. słuchaczy ma korzystać z platformy cyfrowej;
3. Do końca 2015 roku na rynku muszą być dostępne w rozsądnej cenie niezawodne konwertery samochodowe z FM na DAB, muszą też być dostępni instalatorzy takich urządzeń;
4. Muszą być uruchomione usługi dodane dla słuchaczy programów cyfrowych.

Szwajcaria (populacja: 8,1 mln)

Aktualna sytuacja:

- pokrycie DAB: wewnątrz budynków 98 proc., na zewnątrz 99 proc., wszystkie główne tunele mają być doświetlone sygnałem DAB+ w latach 2016-2019;
- ponad 90 dostępnych programów (zależnie od rejonu – niemieckiego, francuskiego czy włoskiego);
- wszystkie programy w standardzie DAB+;
- 65 proc. nowych aut z odbiornikami DAB+ stanowiącymi wyposażenie standardowe (stan z końca 2015 roku);
- przedstawiciele przemysłu i regulatora telekomunikacyjnego przedłożyli rządowi szczegółowy plan wyłączenia emisji analogowych;
- do lipca 2016 r. sprzedano ponad 2,35 mln odbiorników DAB+, w tym 368 000 odbiorników samochodowych;
- 49 procent słuchaczy w Szwajcarii korzysta z odbiorników cyfrowych;
- sprzedaż odbiorników cyfrowych w pierwszym kwartale 2016 roku była o 11,3 proc. większa w stosunku do roku ubiegłego, sprzedaż odbiorników FM systematycznie spada.

Perspektywy:

- przedstawiciele przemysłu i regulatora przedstawili rządowi plan przechodzenia na emisje wyłącznie cyfrowe w latach 2020 - 2024. Proces przechodzenia poprzedzi czteroletnia kampania rynkowa przygotowująca społeczeństwo do takiej zmiany;
- pokrycie sygnałem cyfrowym w tunelach na autostradach ma być ukończone w latach 2018/2019;
- od 15 listopada 2016 r. radiosłuchacze w Szwajcarii będą mogli odbierać więcej programów sieci SRG SSR w standardzie DAB+. Emisje dotychczasowe realizowane w standardzie DAB będą wyłączone.

Wielka Brytania (populacja: 64,1 miliona)

Aktualna sytuacja:

- pokrycie sygnałami DAB+: 96 proc. populacji (do marca 2016 r. powinno dojść do poziomu 97 procent);
- rynek odbiorników: odbiorniki cyfrowe są obecne w 54 proc. gospodarstw domowych;
- słuchalność programów cyfrowych: 41,7 proc. całkowitej słuchalności radia (w roku 2014 było 37,9 procent);
- samochody: 77,2 proc. rejestrowanych nowych aut ma odbiornik cyfrowy jako wyposażenie standardowe. Ponad 5,2 miliona aut korzysta z sygnałów cyfrowych;
- w marcu 2016 r. został uruchomiony drugi ogólnokrajowy multipleks komercyjny z 18 programami.

Perspektywy:

- rząd oficjalnie stwierdził, że „przyszłość radia to radio cyfrowe”;
 - kryteria wyłączenia analogu:
1. Słuchalność programów cyfrowych na poziomie 50 proc. ogólnej słuchalności;

2. Pokrycie cyfrowymi programami ogólnokrajowymi musi być porównywalne z pokryciem FM, a lokalne stacje DAB powinny docierać do 90 proc. populacji oraz powinny być odbierane na głównych drogach;

- aktualnie sądzi się, że wymagana 50-procentowa słuchalność programów cyfrowych zostanie osiągnięta na przełomie lat 2017/2018;
- zapowiedziane nowe 162 nadajniki dla programów ogólnokrajowych BBC oraz 182 nowe nadajniki dla programów lokalnych DAB powinny umożliwić spełnienie warunków pokrycia przed końcem 2016 roku;
- wprowadzono zarządzany przez grupę Digital Radio UK znak „Tick Mark” wskazujący, że tak oznakowane urządzenie jest „przygotowane na rozwiązania, jakie pojawią się w przyszłości”.

Niemcy (populacja 81,6 miliona)

Aktualna sytuacja:

- uruchomienie emisji DAB+ miało miejsce w sierpniu 2011 roku;
- łączne pokrycie dla multipleksu ARD (regionalnego) oraz sieci ogólnokrajowych wynosi 95,3 proc. populacji, z czego na ARD przypada 89,5 procent. Ogólnokrajowy multipleks aktualnie dociera do 79,69 proc. populacji. Pokrycie dróg pierwszej kategorii (10 900 km) przez sieć ogólnokrajową wynosi obecnie 90,1 procent;
- około 1,9 mln aut jest wyposażonych w odbiornik cyfrowy DAB+;
- 13 procent nowych samochodów ma standardowo odbiornik cyfrowy, właściciele 10 proc. używanych aut również wybierają tuner cyfrowy, w sumie 21 procent właścicieli aut ma w swoich samochodach odbiornik DAB;
- 11 procent gospodarstw domowych ma odbiornik cyfrowy DAB+;
- sprzedaż odbiorników cyfrowych w I kwartale 2016 roku wzrosła o 35,2 proc. (rok do roku), sprzedaż odbiorników FM z roku na rok maleje. W roku 2015 sprzedano 900 tysięcy odbiorników z DAB+ a w okresie od stycznia do maja 2016 r. – 360 tysięcy.

Perspektywy:

- w listopadzie 2014 r. operator ARD potwierdził, że głównym elementem jego strategii dystrybucji sygnałów radiowych jest DAB+ i podkreślił konieczność współpracy decydentów, regulatorów i prywatnych nadawców w celu zabezpieczenia cyfrowej przyszłości;
- w kwietniu 2015 r. niemieckie Ministerstwo Transportu i Cyfrowej Infrastruktury wyraźnie opowiedziało się za DAB+ i zaproponowało ustanowienie nowej Grupy Zarządzającej, składającej się z przedstawicieli wszystkich liczących się uczestników rynku. Pierwsze spotkanie tej grupy odbyło się 17 czerwca;
- w 2016 roku spodziewany jest wyraźny wzrost pokrycia ogólnokrajową siecią DAB+, docelowo ma być zapewnione pokrycie dróg głównych oraz pokrycie wewnątrz budynków równe 82 proc. i na zewnątrz 92 proc.

Dania (populacja: 5,6 miliona)

Aktualna sytuacja:

- wyłączenie emisji analogowych ma nastąpić w chwili, gdy 50 proc. słuchaczy będzie odbierało radio cyfrowe;
- przejście na DAB+ ma nastąpić do końca 2017 roku;
- do połowy roku 2016 będą dostępne koncesje na wolne miejsca w MUX3;
- aktualne pokrycie sygnałem DAB+ wynosi 98 procent;
- odbiorniki DAB+ są wykorzystywane w więcej niż 45 proc. gospodarstw domowych;
- 28 proc. słuchalności radia odbywa się obecnie w postaci cyfrowej, wzrost słuchalności radia występuje tylko w przypadkach programów cyfrowych;
- sprzedaż odbiorników cyfrowych w I kwartale 2016 wzrosła o 8,8 proc. w stosunku do roku poprzedniego, sprzedaż odbiorników tylko z tunerem FM systematycznie maleje.

Perspektywy:

- opublikowana 29 kwietnia 2015 r. przez Ministerstwo Kultury „mapa drogowa” określa, że zakończenie emisji FM powinno być rozważane w chwili, gdy przynajmniej 50 proc. słuchalności radia będzie się odbywać na platformach cyfrowych. Mapa została zaktualizowana w kwietniu 2016 r.

Kluczowe punkty mapy drogowej to:

1. Finansowana przez rząd kampania informacyjna promująca radio cyfrowe;
2. Decyzja o wyłączeniu FM ma zapaść przy poziomie 50 proc. odsłuchu cyfrowego (aktualnie wynosi 28 procent);
3. Planowana na październik 2017 r. zamiana kanałów na multipleksach MUX1 i MUX2, porządkująca dostępność częstotliwości i umożliwiająca przekształcenie MUX1 na multipleks komercyjny;
4. Lepszy i bardziej rynkowy model MUX1 (aktualnie należący do publicznego duńskiego radia);
5. Pełne przejście z istniejącej emisji DAB do DAB+;
6. W połowie roku 2016 dostępne nowe koncesje na wolne miejsca w multipleksie MUX1, z 82 kanałami regionalnymi (większość z nich będzie dalej pracować w trybie simulcast z emisją FM).

- istnieje plan budowy nowego multipleksu radia komercyjnego – uruchomienie multipleksu przewiduje się w połowie 2016 roku;
- nie później niż w 2016 roku ogólnokrajowy blok jednoczęstotliwościowy radia DAB, obecnie używany przez publicznego nadawcę DR, będzie zamieniony na dwa regionalne bloki DAB aktualnie wykorzystywane przez jeden komercyjny multipleks;
- proponowanej zamianie częstotliwości będzie towarzyszyło przetączenie wszystkich duńskich nadajników DAB na DAB+. To zwiększy możliwości duńskiego radia i pozwoli przekształcić dziewięć regionalnych stacji pracujących tylko w FM na stacje DAB+ i umożliwi dalszy rozwój komercyjnych multipleksów zawierających większą liczbę programów ogólnokrajowych.

Holandia (populacja: 16,9 miliona)

Aktualna sytuacja:

- pierwszą emisję DAB+ uruchomiono we wrześniu 2013 roku;
- pokrycie kraju sygnałem DAB+ obejmuje obecnie powyżej 95 proc. populacji;

- działa 29 programów ogólnokrajowych, z czego 18 komercyjnych (w tym 9 tylko cyfrowych) oraz 11 publicznych (w tym 7 tylko cyfrowych);
- sieć regionalna (funkcjonująca obok dwóch sieci ogólnokrajowych) składa się z pięciu regionalnych alotmentów wspólnie pokrywających cały kraj. Od wiosny 2015 roku sieci te są w pełni gotowe i nadają 21 programów 13 regionalnych nadawców publicznych;
- 1 września 2015 roku do multipleksów regionalnych w blokach 6B, 7A, 8A, 9D-N i 9D-S dodano szereg lokalnych programów komercyjnych (31). W miejscach takich jak Amsterdam i Rotterdam słuchacze mogą odbierać teraz nawet 45 różnych programów;
- w II kwartale 2014 roku rozpoczęła się kampania reklamowa zatytułowana „Bądźmy cyfrowi” (let’s get digital), realizowana przy udziale nadawców komercyjnych i publicznych oraz Ministerstwo Gospodarki;
- 1 września 2015 roku nadawca publiczny NPO wyłączył emisję AM programu NPO Radio 5 i zastąpił ją emisją cyfrową DAB+. Uzyskane dzięki temu środki zostaną zainwestowane w DAB+. Aby w skali kraju polepszyć pokrycie na zewnątrz budynków, NPO uruchomił we wrześniu pięć nowych nadajników. Następnym krokiem NPO będzie uzyskanie dobrego ogólnokrajowego pokrycia wewnątrz budynków (po uruchomieniu 20 dodatkowych nadajników) przez multipleks umieszczony w bloku 11C;
- sprzedaż odbiorników cyfrowych w I kwartale 2016 roku wzrosła o 78,1 proc. w stosunku do roku ubiegłego, a sprzedaż odbiorników FM wciąż spada;
- świadomość społeczna dotycząca radia cyfrowego DAB+ jest zauważalnie wysoka, 58 procent Holendrów wie, czym jest radio cyfrowe i/lub DAB+ a niemal 25 proc. Holendrów planuje zakup odbiornika z tunerem DAB+;
- 16 proc. wszystkich samochodów sprzedanych w 2015 roku było wyposażonych w odbiornik DAB+.

Perspektywy:

- holenderski minister gospodarki, Henk Kamp, zdecydował o odnowieniu koncesji na analogowe i cyfrowe stacje radiowe w latach 2017 - 2022 w celu zapewnienia nadawcom czasu na przejście na odbiór cyfrowy. Nadawcy zobowiązali się do przygotowania odpowiednich planów poprawy sieci ulokowanej w bloku 12C (chodzi o pokrycie wewnątrz budynków) i zwiększenie działań marketingowych promujących radio cyfrowe;
- w roku 2016 planuje się realizację procesu oceny postępów cyfrowego radia;
- istotnym czynnikiem jest to, że aktualnie powyżej 50 proc. holenderskich gospodarstw domowych ma odbiornik cyfrowy.

Włochy (populacja: 59,8 miliona)

- działają trzy krajowe multipleksy (2 komercyjne i jeden publiczny) i 12 multipleksów lokalnych, część z nich jest planowana (Trentino, Górna Adyga – działające, Valle D’Aosta, Wschodni Piemont, Umbria, Wschodnia Toskania, prowincja L’Aquila, Wschodnia Sardynia, Lazio, Basilicata, Kalabria, Sycylia – planowane, Campania – już działa). Pokrycie ludnościowe wynosi obecnie 75 procent. Sygnał cyfrowy pokrywa również 5000 km autostrad. Obecnie 200 modeli samochodów użytkowanych we Włoszech ma odbiornik DAB+ jako wyposażenie standardowe lub opcjonalne, stanowi to 23,5 proc. nowych samochodów;
- w grudniu 2012 roku rozpoczęto regularną emisję programów w regionie Trentino, a w czerwcu

2013 r. w regionie Górnej Adygi;

- w grudniu 2014 AGCOM (włoski odpowiednik KRRiT) opublikował dokument (Rezolucja 602/14) określający reguły dla trzech nowych regionów pokrytych DAB+, są to Valle d'Aosta, Prowincje Torino w Piemontie i Umbria. Włoskie ministerstwo telekomunikacji przyporządkowało bloki częstotliwościowe przeznaczone dla operatorów publicznych, komercyjnych i lokalnych w tych regionach;

- w maju 2015 roku AGCOM ogłosił publiczne konsultacje dotyczące lokalnych pokryć sygnałem cyfrowym we Włoszech. Konsultacje zakończono 29 lipca 2015 r. Ogłoszono 39 nowych lokalizacji na terenie Włoch i zaproszono do zgłaszania aplikacji dotyczących trzech konkretnych obszarów: Wschodniej Toskanii, prowincji L'Aquila i Wschodniej Sardynii;

- w lutym 2016 r. AGCOM opublikował dokument (Rezolucja 36/16) z informacją o zgłaszaniu aplikacji w pięciu nowych regionach na południu kraju i na Sycylii;

- w 2016 roku stacja Club DAB Italia nadal powiększa swoje sieci. W 2014 roku operator EuroDAB dostał drugą ogólnokrajową koncesję;

- we Włoszech trwa finansowana przez przemysł kampania promująca radio cyfrowe adresowana do słuchaczy, sprzedawców, dostawców i dilerów aut oraz pozostałych uczestników rynku, kampania trwa już dwa lata, w tym roku zostanie uruchomiona nowa kampania oparta na marketingowych spotach;

- włoski nadawca publiczny RAI powiększa swoją ofertę o trzy nowe programy w ofercie DAB+, w sumie będzie 10 programów, w tym Radio 1, Radio 2 i Radio 3, program newsowy GPRD oraz Isoradio czyli program informacyjny o ruchu drogowym;

- sprzedaż odbiorników cyfrowych w I kwartale 2016 roku wzrosła o 38 proc. w stosunku do roku poprzedniego, sprzedaż odbiorników FM systematycznie spada.

Rynki rozwijające się

Francja (populacja: 66 milionów)

- emisję radia cyfrowego uruchomiono w czerwcu 2014 roku w Paryżu i Marsylii, a we wrześniu w Nicei. W tych ośrodkach miejskich można obecnie słuchać ponad 100 programów;

- w styczniu 2015 roku CSA (francuski regulator) opublikował raport popierający radiofonię cyfrową;

- w grudniu 2015 r. CSA przyjął wnioski uzyskane po konsultacjach publicznych (czerwiec 2015 r.) i sporządził harmonogram powiększenia sieci DAB+ w całej Francji. Harmonogram ten przewiduje ogłoszenia w dalszych 40 regionalnych allotmentach na terenach miejskich (poza Paryżem, Marsylią i Niceą) oraz w ponad 100 allotmentach lokalnych. Realizację prac, zgodnie z harmonogramem, zaplanowano na lata 2016 - 2023;

- na obszarach miejskich, które mają być pokryte sygnałem cyfrowego radia występują: Lille, Lyon, Strasburg, Nantes, Rouen, Tuluza (ogłoszenia przewidziane na rok 2016), Bordeaux, Besancon, Orlean i Clermont-Ferrant (rok 2017) a od roku 2018 pozostałe najbardziej zaludnione obszary. Allotmenty regionalne w tych obszarach zostaną uzupełnione allotmentami lokalnymi;

- CSA, publikując w kwietniu 2016 r. studium analizujące, wykonał kolejny krok, przed ogłoszeniem nr 2 (aplikacje dla miejsc Lille, Lyon i Strasburg). Po konsultacjach z udziałowcami 7 czerwca 2016 r. opublikowano zaproszenie do składania aplikacji (do 19 lipca 2016 r.). Dla każdego miejsca można było przeznaczyć do 39 programów;

- CSA autoryzował nowe emisje próbne we wschodniej części Paryża, mające na celu dostęp do radia w miejscach, w których odbiór FM był bardzo niskiej jakości („miejsca bez radia”).
- aby nie stwarzać potencjalnego zagrożenia dla ewentualnych dalszych uczestników procesu cyfryzacji, którzy byliby zainteresowani pokryciem ogólnokrajowym, CSA zarezerwowało dwa alotmenty ogólnokrajowe. W przyszłości, jeśli zajdzie taka potrzeba, można będzie rozważyć dalsze ogłoszenia o składanie aplikacji;
- sprzedaż odbiorników cyfrowych w I kwartale 2016 roku wzrosła o 30,3 proc. w porównaniu z rokiem ubiegłym, sprzedaż odbiorników FM maleje.

Belgia: (populacja 11,2 miliona)

- ogólnokrajowe pokrycie sygnałem cyfrowym uzyskano dzięki uruchomieniu kilku multipleksów – jednego regionalnego publicznego, przeznaczonego dla północnej części kraju (flamandzkojęzycznej, pokrycie powyżej 95 procent), jednego regionalnego publicznego multipleksu dla południowej części (francuskojęzycznej, pokrycie na zewnątrz budynków równe 90 proc. DAB/DAB+) i jednego regionalnego multipleksu komercyjnego działającego w północnej części kraju (DAB+, 25 procent pokrycia);
- na północy Belgii (Flandria i Bruksela): regionalne pokrycie pierwszą warstwą publicznego multipleksu VRT z 9 kanałami DAB i jednym testowym kanałem DAB+ (pokrycie powyżej 95 proc). Pokrycie drugą warstwą DAB+ obejmuje obecnie Brukselę i okolice i zawiera 8 stacji komercyjnych. Zwiększenie pokrycia drugą warstwą (planowany początek w 2016 roku, zakończenie w 2017 roku) będzie przeznaczone dla społeczności lokalnych. Na multipleksie publicznym istnieje kanał danych z informacjami o ruchu drogowym (TPEG);
- południe kraju (Walonia i Bruksela): regionalne pokrycie pierwszą warstwą publicznego multipleksu RTBF zawierającego 7 kanałów DAB (pięć francuskojęzycznego nadawcy publicznego RTBF i dwa niemieckojęzycznego RTBF) oraz trzy kanały testowe DAB+ (więcej niż 95 proc. pokrycia populacji sygnałem DAB. Rząd Walonii ostatnio zgodził się częściowo dofinansować rozwój regionalnego radia cyfrowego (cztery multipleksy prowincjonalne), aby zapewnić dobry odbiór wewnątrz budynków, wszystkich programów radiowych za cel stawiając sobie masowe powiększenie DAB+ pod koniec 2017 r. W multipleksie publicznym znajdują się informacje o ruchu drogowym (TPEG);
- sprzedaż odbiorników cyfrowych w I kwartale 2016 roku wzrosła o 34,8 proc. w stosunku do roku poprzedniego, sprzedaż odbiorników FM maleje.

Perspektywy:

- Rząd flamandzki 12 maja 2016 r. przyjął koncepcję automatycznego odnawiania koncesji FM dla głównych nadawców komercyjnych na cztery lata, aż do roku 2022 w powiązaniu z inwestycjami w rozwój techniki DAB+. Rząd jednocześnie zdecydował, że wyłączenie emisji FM powinno nastąpić dwa lata po osiągnięciu 50 proc. czasu cyfrowej słuchalności, ostateczna data wyłączenia analogu ma być podana do końca roku 2016;
- 13 maja 2016 r. rząd waloński zdecydował, że sfinansuje istotną część inwestycji potrzebnych dla rozwijania radia DAB+ we francuskojęzycznej części Belgii.

Polska (populacja: 38,5 miliona)

- regularne multipleksy uruchomione przez Polskie Radio obejmują, jak do tej pory, 18 największych miast i ich okolic. Działa też 17 regionalnych multipleksów zawierających 8 programów ogólnokrajowych i 21 regionalnych;
- aktualne pokrycie ludnościowe emisją cyfrową wynosi 56 procent;
- do lipca 2016 roku serwisy DAB+ pojawią się w kolejnych czterech miastach (Giżycko, Kalisz, Płock, Siedlce);
- w 2015 roku wystartowała publiczna kampania informacyjna Polskiego Radia promująca radio cyfrowe. KRRiT uruchomiła specjalną stronę internetową przeznaczoną dla radiofonii cyfrowej.

Rynki potencjalne

Austria (populacja: 8,5 miliona)

- W czerwcu 2016 roku Komm Austria (regulator telekomunikacyjny) opublikował raport o wprowadzaniu cyfrowego radia do Austrii. Są w nim wyniki badań zainteresowania cyfrową radiofonią wśród udziałowców austriackich. Raport informuje, że w roku 2017 zostanie ogłoszony przetarg na realizację sieci DAB+. W raporcie widnieje uwaga, że wszyscy eksperci radiowi oraz nadawcy publiczni są świadomi tego, że DAB+ oferuje lepszą jakość programów przy niższych kosztach nadawania;
- W maju 2015 roku austriacki nadawca ORS uzyskał koncesję próbną i rozpoczął testowe nadawanie sygnału DAB+. Testy te są wspierane przez grupę Digital Radio Austria. Jeden multipleks próbny działa w Wiedniu, a w ramach całego projektu pilotażowego realizowanego w tym mieście przewidziano możliwość odbioru 17 programów. Aktualnie w eterze można słuchać 15 programów w standardzie DAB+. Dwa miejsca w multipleksie pozostają chwilowo niewykorzystane. Sygnały cyfrowe są emitowane przez dwa nadajniki pracujące w trybie SFN, jeden z nich ma moc 10 kW a drugi 7 kW. Testowa emisja będzie trwała rok, a potem powinna przekształcić się w emisję regularną. Oficjalne uruchomienie programów radia cyfrowego nastąpi w pierwszej połowie 2017 roku. Do tej pory sprzedano (nie licząc sprzedaży w Internecie i odbiorników samochodowych) około 255 tysięcy odbiorników cyfrowych.

Czechy (populacja: 10,5 milionów)

- pokrycie sygnałem DAB wynosi aktualnie 58 proc., nadawanych jest 29 programów DAB+ w paśmie III i w paśmie L, z czego 12 programów występuje tylko w postaci cyfrowej;
- w marcu 2015 roku Czeskie Radio wprowadziło szczegółowy siedmiostopniowy plan przechodzenia do radia cyfrowego. Nadawca deklaruje chęć cyfryzacji uruchamiając nowy eksperymentalny cyfrowy serwis radiowy w Pradze, który ma objąć swym zasięgiem 17 procent populacji.

Gibraltar (populacja: 30 000)

- od grudnia 2012 r. działają multipleksy DAB+ ulokowane w blokach 12B i 12C. Aktualnie są to cztery programy simulcastowe nadawcy publicznego z pokryciem ludnościowym równym 90 proc.

Węgry (populacja: 9,9 miliona)

- Węgry wybrały DAB+ jako standard dla radia cyfrowego. Aktualnie w rejonie Budapesztu działa multipleks testowy zawierający siedem programów DAB+ i obejmujący 30 proc. populacji.

Irlandia (populacja: 4,6 miliona)

- RTE, publiczny nadawca ogólnokrajowy, nadaje pełny multipleks pokrywający 52 proc. populacji głównych miast;

- trwają komercyjne testy w Dublinie, w Cork i na południowym wschodzie kraju –testowane są zarówno konfiguracje simulcastowe jak i emisje wyłącznie cyfrowe;

- sprzedano ponad 400 tysięcy odbiorników cyfrowych, takie odbiorniki znajdują się w 17 proc. gospodarstw domowych;

- trwają prace legislacyjne (rozpoczęte w 2009 roku), które mają umożliwić nadawcom komercyjnym przechodzenie do techniki DAB, w tej dziedzinie aktualnie brakuje odpowiednich ram prawnych.

Oczekuje się, że dla radiofonii cyfrowej Irlandia przyjmie standard DAB+.

Łotwa (populacja: 2 miliony)

- trwają konsultacje wewnętrzne przedstawicieli rynku radiowego o możliwym rozwoju radia DAB+;

- obecnie nadawcy na Łotwie oczekują ostatecznych akceptacji ze strony Krajowej Rady Elektronicznych Massmediów (NEPLP) potrzebnych do uruchomienia stałych emisji DAB+ w Rydze.

Malta (populacja: 0,4 miliona)

- ponad 40 programów umieszczonych w dwóch ogólnokrajowych multipleksach, zawierających również stacje wyłącznie cyfrowe oraz aplikacje MOT, EPG i DLS zapewniające 100 proc. pokrycie ludnościowe;

- w końcu 2012 roku ponad 25 proc. słuchaczy na Malcie słuchało programów cyfrowych DAB+.

Monako (populacja: 38 tysięcy)

- w kwietniu 2014 roku stacja Monte Carlo Radiodiffusion rozpoczęła emisję 8 próbnych programów DAB+ na terenie Księstwa Monako oraz na wybrzeżach Francji od Menton do Cap d'Antibes. Aktualnie w eterze nadawanych jest 12 programów DAB+, w tym 7 programów simulcastowych i 5 wyłącznie cyfrowych.

Rumunia (populacja: 19,9 miliona)

- w styczniu 2016 r. rumuński regulator ANCOM ogłosił publiczne konsultacje alokacji multipleksów DAB, pasm częstotliwości, które mogłyby być zgłoszone do przetargów, liczby i typów multipleksów oraz oferowanych programów;

- w Bukareszcie uruchomiony został próbny multipleks DAB z czterema programami publicznego nadawcy Radio Romania. Trzy programy są simulcastowe, czwarty wyłącznie DAB.

Słowacja (populacja: 5,4 miliona)

- w lutym 2016 r. słowacki regulator RU udzielił firmie Avis koncesji na lokalne multipleksy w rejonach Nitra i Levice. Projekt jest realizowany przy współpracy z instytutem badawczym telekomunikacji. Koncesja na nadawanie w Nitrze jest ważna do 31 grudnia, a nadawanie w Levicach ma ważność do 30 czerwca 2017 r. (blok 10C) i 31 grudnia 2016 r. (blok 11C).
- próbne emisje T-DAB+ rozpoczęły się w 15 grudnia 2015 roku w stolicy Słowacji – Bratysławie. Aktualnie są nadawane cztery programy publicznego nadawcy RTVS, w tym dwa oddzielne programy Radio Junior oraz Radio Pyramida;
- w lipcu 2016 r. próbna emisja cyfrowa pojawiła się w Koszycach, 11 czerwca program Radio Devon został dodany do oby eksperymentalnych multipleksów;
- w 2015 roku Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Rozwoju Regionalnego Republiki Słowackiej opracowało roboczy dokument zawierający strategię wprowadzania radiofonii cyfrowej w Słowacji. W roku 2016 opracowanie ma być przedstawione słowackiemu rządowi w celu akceptacji.

Słowenia (populacja: 2,1 miliona)

- w czerwcu 2016 r. AKOS ogłosił przetarg otwarty dla dostawców treści (programów) dla pierwszej ogólnokrajowej sieci DAB+;
- AKOS, agencja Sieci Telekomunikacyjnych Republiki Słowenii ogłosiła przetarg publiczny na pierwszą ogólnokrajową sieć DAB+. Przetarg wygrał publiczny nadawca RTV Slovenia;
- publiczny nadawca, RTV Slovenia, zakończył próbną emisję DAB w listopadzie 2013 roku. Emisja obejmowała stolicę kraju Lublanę i teren środkowej Słowenii i miała pokrycie ludnościowe 22,5 proc.

Hiszpania (populacja: 47,3 miliona)

- obecnie działa 18 regularnych programów DAB oraz jedna testowa emisja programu z standardzie DAB+. Pokrycie ludnościowe wynosi 20 proc.;
- w grudniu 2014 r. nadawca hiszpański Radio Maria uruchomił testowe emisje DAB+ w Madrycie i Barcelonie.

Szwecja (populacja: 9,6 miliona)

- w październiku 2014 r. szwedzki regulator udzielił 21 ogólnokrajowych i 4 lokalnych/regionalnych komercyjnych koncesji dla radia DAB+. Koncesje są ważne do września 2022 r., a nadawanie programów miało się rozpocząć nie później niż w październiku 2015 roku;
- w czerwcu 2015 roku Ministerstwo Kultury zdecydowało się zawiesić akcję rozwijania cyfryzacji DAB+. Reakcją nadawców (zarówno publicznych jak i komercyjnych) było zdumienie i rozczarowanie. Oczekuje się teraz sprecyzowania dalszych kroków.
- sprzedaż odbiorników cyfrowych w I kwartale roku 2016 r. była o 12,7 proc. wyższa niż rok temu, sprzedaż odbiorników FM systematycznie spada.